

DZIENNIK KUJAWSKI

Dziennik Kujawski
wychodzi codziennie z wyjątkiem po świątaków i dni poświęt.
Przedpłata świąteczna
na „Dziennik Kujawski” wraz z dodatkiem tygodniowym „PIAST”, wychodzącym co sobotę, wynosi na pocztach 1,25 m., z przesyaniem do poczty d. domu 1,65 mk., w miejscu 1,25 m. k., z przesyaniem do domu 1,45 mk.
W Austro-Węgrzech 2 korony, w Królestwie Polskim 70 kop. kwartalne, Pod opaską: (przesyka raz tygodniu) w Niemczech 2,00 mk., w Austro-Węgrzech 2 korony 40 hal., w Ameryce 1 dolar kwartalnie. Pojedyncze egzemplarze sprzedaje się po 5 fen.

Za redakcją odpowiedzialny

Roman Wojtkowski w Inowrocławiu.

Rękopis:

nadesłane do redakcji, nie zwracają się, ale się niszczą.
Listy nadsyła należy franko pod adresem:
Redakcja i ekspedycja „Dziennika Kujawskiego”,
w Inowrocławiu, ul. Fryderykowska nr. 8.

Cena ogłoszeń: 1) 10 fen. za wiersz pełnowymiarowy lub jego miejsce;
2) 25 fen. na pierwszej stronie przed tekstem.

Nr. 289.

Inowrocław, wtorek 17 grudnia 1901.

Rocznik IX.

Przegląd polityczny.

INOWROCŁAW, dnia 17 grudnia 1901.

Sejm pruski zwołany został na dnia 8 grudnia.

Prezes ministrów Körber odbił i nadszedł parlamentarną komisję klubu polskiego i w sprawie więcej i nowego sposobu zagospodarowania parlamentu. Jeżeli w stanie obecnym dodażymy momentu wszystkie wielkie partie nie zjednoczą się — nastąpi nieszczytanie, mówi dr. Körber. Zdaje się pewne, że cesarz go w jest uciekając do zawieszenia konstytucji; w sprawie z posłem konserwatywnego klubu hr. Alva-Tarouca wyraził się: „jeżeli ta droga rzeź y nie idą, musią być inną drogą”. T. meczanem Körber jednak pośredniczy pomiędzy Niemcami a Czechami, by doprowadzić do porozumienia.

Sejm galicyjski będzie zwołany na dnień 3 grudnia.

Lord Kitchener donosi, że za pomocą zniszczenia szeregu blockhausów pomiędzy Brug i Greylingshadi oczyszczono zupełnie z Barów Schodni Transwal, tak, że po raz pierwszy wojska angielskie dozdrożone przez Bruce'a, Hamilona, Spensa i Plinera, mogą swobodnie operować w tych stronach. W zachodnim Transwalu lord Methuen rozbija oddział Liebenberg. W północno-wschodnim Transwalu trzymają się jeszcze mady burskie Fouchego i Myburga. Na kraju zachodnich Transwali robią się znaczniej oddziały Bułtów pod komendą Maritz. Operują tam oddziały angielskie Dörana, Grabbeego, Cavanagh.

Wieści z innego źródła opowiadają, że Kitchener stara się jak najjasniej o takie pokierowanie operacjami, aby doprowadzić do walki brytyjskiej z kierownictwem, jak było pod Paardebergiem, w której kapitulował Cronje. W tym celu obiekt wielką akcję koncentracyjną ku okregowi Utrecht, gdzie Botha zebrał znaczne siły pod swoim dowództwem. Wojskami angielskimi będzie Kitchener dowodzić osobiście. Angielskie plamy przewidują wielkie starcie w najbliższym czasie.

Liga słowiańska na Bałkanie niepraktykowała się w Włochach. Do Gorniego della Serbie, gdzie osiągnął wojny serbski i króla serbskiego i króla bułgarskiego, aby wszelkimi siłami dążyły do utworzenia ligi słowiańskiej na Balkanach, która działać będzie głównie przeciwko Imperium i zakończy Włochów isadowieniu się Albanii. Pierwszym krokiem do zbliżenia się listu słowiańskich miały być przyjazdy posłów bulgarskich do Belgradu, po czym do przymierza serbsko-bułgarskiego przystąpiły Czarnogóra. Rosyjski zgodził się na przyjazd serbskiemu królewskiemu do Petersburga pod tym warunkiem, że Serbia do ligi słowiańskiej przystąpi.

Z Zagrzebia donoszą, że sejm przyjął zaaprobowany przez komisję adresową projekt testu do korony. W toku dyskusji zaszyły się ważne sceny. Posel Vinkowic zarzucał członkom większości, że na podstawie sfalsowanych wyborów dostali się w zbrodnictwach załatwiających do sejmu. — Prawica domagała się z emisji aktu, żeby Vinkowic odwrócił swe głosy. Po dłuższej wrzawie i burzliwych scenach, powodu których musiano przerwać posiedzenie, zadał prezydent sejmu, żeby Vinkowic cofnął głosy, a gdy ten odmówił, odbrał mu głos.

Prasa zagraniczna zwróciła baczną uwagę na obywatela japońskiego ministra margrabiego w Petersburgu, a to z powodu, że odbywał się w Petersburgu, a to z powodu,

o dłuższe konferencje z ministrami rosyjskimi. „Nawet je Wremia twierdzi, że nie chodzi tam o zawarcieapaństwa rosyjskiego przymierza, ale osobista zetknięcie się margrabiego z kierownikami polityki rosyjskiej przyniosło się niezadowolone do wyjeżdżania Rosji do Japonii. Nowości określają to wyjeżdżanie stosunków japońsko-rosyjskich bliżej, pisząc, że Japonia poprze Rosję w Korei i Mandżurii, na odwrót z Rosją Japonię w Chinach środkowych i południowych. Według „Frankfurter Zeitung” Rosja zdecydowała się na położenie w Petersburgu ministrów, co i stało się wybaconie w Petersburgu ministrów, Rosji była gotowa wstępnie do jego starta. Japonia usiłowała już zdecydować pożyczkę w Ameryce, lecz bez skutku.

Wybory w krajach południowo-słowiańskich, pozostających pod rządami austriackim, nie zmieniły stosunku liczebnego Słowian i Włoch, jaki dotyczył panował. W Gorycji wiele będą Słowenów 10 głosów, Włosi 11, w Istrii głosunek jest gorszy, bo wybrano tam 9 Chorwatów i Słowenów przeciw 21 Włochom. Okoliczność to istyczność Słowian utrzymał się przy dotychczasowej liczbie głosów, świadectwo dobre, gdyż przy wyborach do parlamentu straciłyby je jeden mandat.

Krajem, który Istra i Gorycja są przeważnie słowiańskie i dzięki tylko niesprawiedliwemu podziałowi na trzy kurty. Włosi, jako zamożniejsi, utrzymują się o trzy większość.

Demonstracje akademików polskich w uniwersytecie berlińskim.

W piątek wieczorem akademicy polscy w uniwersytecie berlińskim urządzili demonstrację przeciw prof. Schiemannowi podczas wykładu o kwestii polskiej w XIX wieku. Już na pierwszych prelekcjach zauważono wiele polskich słuchaczy, których ilość wzrosła. W piątek prof. Sch. chodził mówiąc o powstaniu w 1830. Jak Geselliger pisze, studentów polskich przed rozpoczęciem prelekcji wmaszerowali w salę, z seruem do sali i zajęli pierwsze pięć ław. A, gdy wszedł profesor, poczęli tańczyć nogami, syknięci i świdząc w czem pomagali im także słuchacze, którzy dopodobnie Polki z Królestwa. Naprzódko docent usiłował rozpoczęć prelekcję; hała zagłuszył jego słowa. Wsparł się więc na krześle i caska. Gwizdanie nie ustaje; nad modelem niemieckim studentów wrzeszczą piekielny hała. Tewa to przez 10 minut; docent przygląda się obrzowi — berradny. Podnosząc się wrzeszczę: oboję! Polacy prosi! (Polaków raus!) Wystyd za uniwersytet! Jeden z Polaków kiełkuje: psia krew! W pierwszych lawach powstają kłopoty i swary. Powstaje niemieccy studentów w liczbach około 200 i przybiera taką postawę, jakby chcieli wyruszyć Polaków. Ukażało się przywołyany pedał uniwersytecki. Polacy wśród ogromnego hałasu opuszczają sale powoli i prelekcja wrzeszcze rozpoczyna się przy oklaskach niemieckich studentów.

Tak opisuje to udarzenie hukatystyczny „Geselliger” i inne organy. „Berliner Tageblatt” dorzuca do tego, co następuje: „Już w poprzedni piątek prof. Schiemann na początku prelekcji oznajmił, że otrzymał anonimowy list, w którym zezłono go w bardzo ordynarny sposób. O prawdopodobnej przyczynie tej demonstracji polskiej wiadomo także, że prof. Sch. przed kilku tygodniami mówiąc o powstaniu polskim w roku 1830 wspomniał o sprzyjaniu, którego członkowie zobowiązali się przysięgą do politycznego morderstwa. Przytłoczył to nazwał „shambles” (ruchlos). Wkrótce potem debrał wykładek wspomniany, odnoszący się do tego orzeczenia a podpisany: wierny obywatel państwa niemieckiego.

Pr. f. Sch. sądził, że list nie może pochodzić od Niemiec i uzasadnił swój pogląd.

„Berliner Tag.” donosi dalej, że „w demonstracji brali udział studenci zarówno polscy jak rosyjscy. Pr. f. Sch. rochodzi z rosyjskich nadbałtyckich prowincji. Według jego obliczenia liczba demonstrantów wynosiła 200. Na następną prelekcję przedsięwieto środki ostrożności i żaden student, nie zapisany na prelekcję, nie będzie dopuszczony. Gdyby scena się powtórzyła, panowie akademicy, którzy — pisze „Berl. Tag.” — tak wielo cenią prawa godności i swobody nauki — mają być ukarani dyscyplinarnie lub wydaleni z uniwersytetu. Istnieje i tak już silny prawo celem temu większego obostrzenia przepisów dotyczących przyjmowania obco krajowców na uniwersytety.

Wprost śmiałościem jest, że „Berl. Tag.” jednym temem mówi o godzinności niemieckiej względem akademików z zagranicy i o projekcie temu większego utrudnienia tym akademikom przystępu do uniwersytów niemieckich. Ilowa godzinność niemiecka warta, dobrze wiadomo od czasu wydania kilkudziesięciu tysięcy Polaków z granic pruskich i nie ustającego ruchu obcych poddanego. Wobec tego trzeba bezczelności, na jaką tylko żydowsko-hukatystyczny blatte, może się zdobyć, by spiewać o godzinności niemieckiej.

Dość, że nie ma tak bliskiego zajęcia, z którego obiektem antypolskim dotknęci ludzie nie starsi byli się zaraz ukąć broi i do dalszego prześladowania żywiołu polskiego.

„Tag. Rundschau” pisze bez ogródów, że związek studentów niemieckich urządził w najbliższych dniach zebranie, na którym złożony zostanie protest przeciw przyjmowaniu do uniwersytów niemieckich studentów słowiańskich!

Ruch antyniemiecki w Warszawie.

(Koresp. „Dziennik Kujawski”)

Warszawa 14 grudnia.

Wiadomo, że świat nasz przemysłowo-handlowy zastawia się poważnie nad wyparciem towarzystw niemieckich z granic Królestwa. Rzeczą ta napotyka na wiele trudności, bo nie łatwo dać się nawiązać stosunki z innymi zagranicznymi firmami, których w cenie swych towarów i jakości zadowilny wymaganie ogółu. Niemcy mieli dotąd monopol, tak iż kupcy tacy narodowości nie kusi się prawie o cele o konkurencji z nimi; stąd niejedno kupiec, który zerwał stosunki ze swymi dostawcami z Niemiec, może być w chwilowym kłopocie skąd sprowadzić towar, któryby za tańcili niemiecki fabrykat. Wszelako wiem o bardzo wielu kupcach, którzy po czynione zamówione w Niemcach o fułl, podrzucają się o ojczyznę Bismarcka nie może się nad Wielą pokazać na oczy i śmiało można powiedzieć, że handel niemiecki ponosi ogromne straty. Warszawa znalazła bardzo skuteczny odwet za dzieci wrzesińskie. A, jak pisze powyżej, w sferach międzynarodowych kwestią wyparcia niemieckich wyrób jest przedmiotem poważnego stanowienia i niezawodnie wyda odpowiednie owoce, temu pewnie, że projektowane podyktowane cel odpycha nasz handel tem wiodącym od handlu krajiny hukatystów.

Ruch antyniemiecki objawia się niejednak w innej dziedzinie. Otoż miło się dzisiaj odbyć przedstawienie towarzystwa niemieckiego w teatrze Letnim z udziałem panny Sandrock, lecz dyrekcja teatrów warszawskich odrzuca ją. Wiadomość tę mogę okrąśnią zakulisowymi wersjami, że przedstawienie to zostało całkowicie zrozporządzona w wyższej władzy, która pragnęła uniknąć awantur w teatrze. Jak mówią, bilety wykupią młodzież i miała przywiad artystów niemieckich kocią muzyką p.

TANIE KSIĄZKI!

Nie gwiadkuj! 5 powieściowe książek za 2 mk., 10 rocznych powieściowych za 3,50 mk., a 20 rocznych albo, pow. za 5,50 mk. franko i herbek w dodatku. Połasem mianowicie: Jaskinia Aeneus, Oracyo druh, Prosto do Sybilli, Asto i Skalna, Trzy Śluby, wybór pozyj Mieklewicza, Z obiek, Bojownica za stare, Spiewnik ludowy, Królowa duchów, Listownik dla dzieci, Siedmica i inne po 25 fen. Potom: Dolina Almary, Pośredni Stowarzyszenie, 2 tomy, Zbór powiatowy, Tomnik, Listownik nar. pol. wszelkich lat, Grabszyha, Bernard i Spise, Sady Boże, Husyca i Szlak i inne po 60 fen. Nad przespałą powiatówką, Listownik milosz, Faed, Kurpie i inne po 75 f., Spiewnik pol. grupy z opr. 110 mk., Manewrowa na skocznia. Element po 10, 20, 30, i 50 f. n. różne katalogi dla dzieci i obr. i wierszykami, kalendarze, karty z dokum. powiatowymi, parafiaty itd. itd. wyciąg dawny (3591)

Fr. Wiśniewski,

M. Wilcze (Pr. P. S. P.)

Poszukuje się

pożyczki

3-6000 mk. po 19,000 marek na pośladki 86 we wsi leżącej tuż przy miejscowości, wa. wartości 60000 marek.

Zgłosza do Dzien. Kuj. pod nr. 3581

Atrament luźnypoleca
Księgarzat
Dziennika Kujawskiego.

Szuval (3590)

gościńca

dzierniawą w dobrej wsi od zaraz lub później.

Michał Jaskułski,
Tarnowop Kraszwy.

Potrzebny od razu zdrowa wiejska (3570)

mamkana wieś. Zgłoszenia ośobiste do Wn. Doktora Znaujekiego
Pałacu.Zamówienia
na żywe
maki

karpe

na święta, indziej na wszelkie inne rodzaje ryb po jak najniższych cenach i przez niej mniej inż. czas nadania.

Abr. Peritz,
wieś Jakob Kriesteller,
ul. Kraszewska nr. 28.**Chleb!**

Najczęściej dla piekarni sw. Jęzaka oferowany. Takie studnie gwiazdkowe, które będą rozwożone codziennie w momencie wiosny. (3583)

W Bucharzat,

Janowice 1. 22.

Na zbliżające się święta!

Orzechy włoskie,

orzechy Lamberta,

figi, daktyle,

rodzenki na gałatkach, migdałki w skorupkach.

Biskopty i marcepaniki na chojenkę.**Świeczki.**

Pomarańcze i cytryny, słodkie winogrona włoskie.

Wina węglarskie, czerwone francuskie,

Srebrny, Portwein, Medaury.

Rumy, araki, koniki niemieckie i franc.

Rozmaite likiery krajowe i zagraniczne.

Wszelkie towary kolonialne świeżego zakupu.

— polecam —

(3582)

W. Kamieński,

ul. ca Farna nr. 5.

Szanownej Publiczności miasta Inowrocławia i okolicy donoszę uprzejmie, iż z dniem dzisiejszym (3520)

**przejąłem interes
od p. J. Chojnackiego**

w miejscu przy ul. Synagogi nr. 2 i takowy nadal pod moją firmą prowadzić będę.

Rejeżąc za taki dobry i rzetelny towar i skorą usługą, nadmieniam, że urzędniksi również

restauracyjną

lokały moje każdego czasu są do laskowej dyspozycji dla siedzących gości wraz z salą do wesela en dla Towarzystw.

Pieczęję to moje przedsiębiorstwo Szanownej Publiczności przejęto i skarbu poparcie takowego.

Z wokiem szacunkiem

Cezary K. Kuźnicki,

handel korzeniami, win, cygar i destylacyj.

Korzystna dzierżawa!!!

Majątek 1000 mk., w Prusach zachodnich, z wiązkiem pokładem torfu i jeziorem, blisko wsi, szyszy i kolei, z środknią ziemią, kompletnym żywym i martwym inventarzem, do bremi budynkami i ładnym domem miezkim, jest w tych miastach pod korzystnym warunkami do wydziażowania. (3592)

Relektenci, posiadający 20 tysięcy marek majątek, zechęcą się jak najwcześniej u d. lit. S. K. nr. 1711, postępując Lautenburg Wpr. zgłosć.

**Księga
Sybillińska
o przyszłości**

Zośka objęta jest, oprócz przepowiadanych poważnych, rzeczywistych w rozbudowach, a szersze golińskie okoliczne króliczki m. Połome i Stowiańskie zamek Józef Cholewiński.

Cena m. 2,50.
Do nabycia
w Księgarzni
Dziennika Kujaw.

Artykuły bazarowe

uzupełniają się codziennie
przez większe nadawy.

S. Fraenkel.

3583

Producentów buraków
dla
sukrowni w Kraszwy
uprasza się, aby wiele udziału
w zebraniu

naznaczon m

na środę 18 grudnia 1901, po południu o godz. 3 w sali pana Degórskiego w Kraszwy.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Obrady i powięczenia uchwał co do układów, tyczących się przyszłoro.nej dostawy buraków i co do założenia Spółki dla spieniężenia buraków.

2. Ułożenie petycyj mającej się podać do miejscu misyjnego celu uzyskania dostatecznego dla na buraki. (3572)

Holtz, Pentkowski, Lober, Głowiacki, Leśniczy M. Würtz, W. Boyacz G. Wypiński, Cichocki, K. Szwarc.

Gazeta Gdańskapismo polsko-katolickie
wychodzi w Gdańsku trzy razy tygodniowo i to (3588)

co poniedziałek, środę i piątek

wraz z trzema bezpłatnymi dodatkami:

„Gwiazda Niedziela”, „Anioł Trójcy”

i „Robot i Przemysłowiec”.

Pred lat. dwie śródroczne wynosiły w ekspozycji 1 mk., na poczcie lub u listostawów 1,50 mk. z przenoszeniem w d. 1,25 mk. odbierając z p. City.

Dobrza utrzyman.

repozytoryumjest tanio do nabycia.
Gdzie? wskazuje eksp

Dzien. Kuj. pod nr. 3561.

O. N. w. R. R. k. p. j. m. e.

slużącą

do posugi

W. Wąsowicz,

piekarz

(3589)

WYPRZEDAŻ.

Od dzisiaj wyprzedaje wszelką

konfekcję damska i dla dziewcząt

po znacznie zniżonych cenach.

Skład jest jeszcze zaopatrzony we wszelkie nowości sezonowe.

S. SCHENDEL, właści. **PAUL POMMER**, Fryderyk. 32.